

**PROGRAMMA VAN
TOETSING EN
AFSLUITING
COHORT
2024-2026
LEERJAAR 3 EN 4
MAVO (TL)**

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
<i>Missie en visie</i>	<i>3</i>
Onderdelen schoolexamen	5
<i>Toetsen.....</i>	<i>5</i>
<i>Praktische opdrachten</i>	<i>5</i>
<i>Handelingsdelen</i>	<i>5</i>
<i>Dossiers</i>	<i>5</i>
<i>Loopbaanoriëntatie en –begeleiding (LOB).....</i>	<i>5</i>
Het schoolexamen	6
<i>Datums toetsweken</i>	<i>6</i>
<i>Hulpmiddelen</i>	<i>6</i>
Programma van Toetsing en Afsluiting per vak	7
<i>Aardrijkskunde</i>	<i>9</i>
<i>Biologie.....</i>	<i>13</i>
<i>CKV</i>	<i>16</i>
<i>Duits.....</i>	<i>18</i>
<i>Economie</i>	<i>20</i>
<i>Engels.....</i>	<i>23</i>
<i>Franse taal.....</i>	<i>25</i>
<i>Geschiedenis</i>	<i>28</i>
<i>Lichamelijke Opvoeding.....</i>	<i>31</i>
<i>LOB/PWS</i>	<i>34</i>
<i>Maatschappijkunde.....</i>	<i>35</i>
<i>Maatschappijleer</i>	<i>39</i>
<i>Nederlands</i>	<i>43</i>
<i>Wiskunde.....</i>	<i>45</i>
<i>Rekenen</i>	<i>47</i>

Inleiding

Missie en visie

Visie X-tuur

Kinderen zijn van nature nieuwsgierig, onderzoekend en hebben een drang naar zelfstandigheid. Wij geloven dat iedere leerling in vrijheid en verantwoordelijkheid zelf vorm moet kunnen geven aan zijn toekomst. Aansluiten bij ontwikkeling en talent motiveert leerlingen om te leren (te groeien) en maakt ze eigenaar van hun leerproces. Elke schoolloopbaan is uniek, iedere leerling volgt een eigen route.

Missie X-tuur

ZELF DENKEN EN SAMEN DOEN

In de huidige samenleving groeit de vraag naar mensen met een creatieve houding die innovatieve en praktische oplossingen bedenken voor bestaande problemen en om kunnen gaan met toekomstige uitdagingen. We leiden onze leerlingen toekomstgericht en kritisch op: voor de samenleving van morgen. Ze leren zelfstandig te denken, leergierig te blijven en constructief met anderen samen te werken. Het worden mondige, verantwoordelijke burgers die hun weg weten te vinden in de multimediamaatenschap en die weten hoe ze samen met anderen resultaten kunnen boeken. Onze missie is dan ook: zelf denken en samendoen. Wanneer er aan drie natuurlijke basisbehoeften en (competentie, autonomie en relatie) worden voldaan, garandeert dit een optimale groei en ontwikkeling.

Vanuit de visie en missie van X-tuur is de Programma van Toetsing en Afsluiting, kortweg PTA, ontwikkeld voor mavo. Bij de ontwikkeling van de PTA's is voor ogen gehouden dat het ondersteunend is om te kunnen leren in vrijheid en verantwoordelijkheid binnen de wettelijke kaders. De PTA's zijn een hulpmiddel voor leerlingen om schoolwerk te plannen en te organiseren.

Bij de ontwikkeling is rekening gehouden met de richtlijnen vanuit de verschillende syllabi die vermeld staan op www.examenblad.nl. Daarnaast is checklist 3 Programma van Toetsing en Afsluiting (editie 2025 – 2026) van de VO-raad gebruikt om de juiste invulling van de PTA's te borgen.

Op X-tuur volgen leerlingen vakken op X-tuur zelf, maar ook op de Bonifatius mavo, onderdeel van Vario-onderwijsgroep. De leerlingen maken bij de vakken LO2 en NASK1 gebruik van het PTA van de Bonifatius mavo.

Daarnaast bestaat erbij een aantal vakken een aangepast PTA (maatwerk).

In dit overzicht van PTA's, vind je een overzicht van alle activiteiten die betrekking hebben op het eindexamen voor de mavo.

Het eindexamen bestaat uit twee delen:

1. Het Schoolexamen (SE), dit zijn door de school samengestelde en beoordeelde toetsen.
2. Het Centraal Examen (CE) aan het eind van de vierde klas. Het CE is het moment waarop alle leerlingen in het land dezelfde toets maken.

Het schoolexamen en centraal examen tezamen bepalen of je voor je mavo-diploma slaagt.

Je hoeft niet voor alle vakken centraal examen te doen. Er is geen centraal examen voor maatschappijleer, CKV LO en LO2. Het examencijfer voor deze vakken wordt alleen bepaald door het schoolexamen.

Veel informatie over lopende zaken wordt via de schoolmail verstuurd. Controleer je schoolmail dan ook regelmatig!

Voor meer informatie rondom het SE en CE, verwijzen we naar het examenreglement X-tuur.

Onderdelen schoolexamen

Toetsen

Onder toetsen vallen niet alleen schriftelijk af te handelen zaken, maar ook bijv. een luistertoets of een mondeling tentamen. Toetsen worden in toetsweken afgenomen, maar kunnen ook buiten de toetsweken om worden gepland.

In dit overzicht van alle vakken staan de voor het schoolexamen meetellende toetsen per vak vermeld. Naast de leerdoelen en de te leren stof, staat er ook informatie over datum of periode van afname van de toets en weging.

Toetsen worden altijd met een cijfer beoordeeld.

Praktische opdrachten

Naast het maken van toetsen, worden er ook vaardigheden getoetst. Dit gebeurt in de vorm van een praktische opdracht. Bijvoorbeeld het houden van een presentatie of het maken van een werkstuk.

Praktische opdrachten worden altijd becijferd. Herkansingen van een praktische opdracht staat vermeld in het PTA.

Handelingsdelen

Er is ook een mogelijkheid van toetsing als handelingsdeel. Handelingsdelen worden beoordeeld als een onvoldoende-voldoende-goed. Een handelingsdeel sluit je altijd af met minimaal een voldoende. Een handelingsdeel is een onderdeel van het examen.

Dossiers

Voor een aantal vakken moeten zogenoemde dossiers worden samengesteld. Dat zijn (verzamelingen van) opdrachten die de beoordeling 'voldoende' of 'goed' moeten krijgen, bijvoorbeeld bij Nederlands een leesdossier samenstellen.

Het in orde hebben van deze dossiers, en dat geldt ook voor het dossier LOB (zie hieronder), is een voorwaarde voor het kunnen ontvangen van een diploma!

Loopbaanoriëntatie en –begeleiding (LOB)

In het kader van de oriëntatie op studie en beroep en de oriëntatie op vervolgopleidingen moet je zelfstandig een aantal opdrachten, zowel praktisch als theoretisch, maken. In overleg met de decanen is er vastgesteld wat verplicht is, daarnaast blijft er ruimte over voor maatwerk op basis van interesse in vervolgopleiding.

LOB is een onderdeel dat gekoppeld is aan je PWS.

Voor de opdrachten geldt dat je moet kunnen aantonen (verslagje, gecontroleerde aanwezigheid) dat je aan de opdracht hebt voldaan en verzameld in je dossier.

Wanneer dit dossier niet in orde is en/of te laat wordt ingeleverd, mag je weliswaar wel aan het examen meedoen, maar je ontvangt dan geen diploma (dit is een wettelijke bepaling).

Het schoolexamen

De schoolexamens worden merendeels afgenomen tijdens de toetsweken.

Je moet 15 minuten voor aanvang van de toetsen aanwezig zijn!

De schoolleiding behoudt zich het recht voor om in geval van onvoorziene omstandigheden (bijv. weersomstandigheden, griep epidemie, defecte verwarming etc.) het programma van deze PTA-perioden geheel of gedeeltelijk te wijzigen c.q. te verschuiven naar een latere datum. Mocht dit zich voordoen dan worden leerlingen en hun ouders/verzorgers hiervan zo spoedig mogelijk in kennis gesteld.

Datums toetsweken

De toetsweken zijn in het schooljaar 2025-2026:

Toetsweek 1: vrijdag 31 oktober tot en met vrijdag 7 november 2025.

Toetsweek 2: dinsdag 13 januari tot en met dinsdag 20 januari 2026.

Toetsweek 3: woensdag 25 maart tot en met donderdag 2 april 2026.

Toetsweek 4: vrijdag 12 juni tot en met vrijdag 19 juni.

Bij een aantal vakken zijn er toetsen waar een herkansing mogelijk is. Voor die toetsen zijn er na de toetsweken herkansingsmogelijkheden. Mocht een toets gemist zijn door ziekte of iets anders, dan zal de toets ingehaald moeten worden. Inhaal momenten zijn hiervoor gepland voor de toetsweken. Bij verwijtbaar afwezigheid bij toetsen is er sprake van een onregelmatigheid (zie examenreglement X-tuur artikel 6 lid2)

Hulpmiddelen

Bij ieder vak is het toegestaan om tijdens het SE het basispakket aan hulpmiddelen te gebruiken, tenzij de vakdocent anders aangeeft!

Overzicht hulpmiddelen SE mavo

Als basis voor dit overzicht is gebruik gemaakt van de informatie die vermeld staat op de site van Examenblad. (https://www.examenblad.nl/system/files/exam-document/2024-08/hulpmiddelen_vmbo_2026.pdf)

In het PTA staat per vak en per toets welke hulpmiddelen er gebruikt mogen worden. Mis je dit, vraag aan de docent duidelijkheid.

VAK	HULPMIDDEL
Alle vakken	Basispakket: • schrijfmateriaal incl. millimeterpapier • tekenpotlood • puntenslijper • blauw en rood kleurpotlood • markeerstift • liniaal met millimeterverdeling • passer • geometrische driehoek • vlakgum

	• rekenmachine met grondbewerkingen (uitzondering rekenen). Let op, gebruikmaken van iemand anders rekenmachine is niet toegestaan. • woordenboek Nederlands, (tenzij anders vermeld)
Nederlands	Woordenboek Nederlands. Digitale woordenboek is NIET toegestaan
Engels	Woordenboek Engels-Nederlands (Engels – thuistaal) Digitale woordenboek is NIET toegestaan
Duits	Woordenboek Duits – Nederlands (Duits – thuistaal) Digitale woordenboek is NIET toegestaan
Frans	Woordenboek Frans – Nederlands (Frans – thuistaal) Digitale woordenboek is NIET toegestaan
Wiskunde	Rekenmachine (geen grafische)
Nask1, Nask2	Binas vmbo-kgt, informatieboek voor nask1 en nask2 (2 ^e editie)
Rekenen	Rekenmachine mag alleen gebruikt worden bij het onderdeel “rekenmachine toegestaan”.
Maatschappijleer	Gebruik Nederlands woordenboek niet toegestaan
Biologie	Gebruik Nederlands woordenboek niet toegestaan

HET IS NIET TOEGESTAAN OM ANDERE ELEKTRONISCHE HULPMIDDELEN (TELEFOONS, SMARTWATCHES E.D.) MEE TE NEMEN NAAR EEN TOETS

De verdere regelgeving over school- en eindexamen is vastgesteld in het examenreglement.

Programma van Toetsing en Afsluiting per vak

De weging

De weging van elke toets wordt steeds zo genoteerd zodat je ook kunt zien wat de totale weging is. Er wordt vanuit gegaan van een weging in totaal 100%

Aardrijkskunde

	Vak: Aardrijkskunde	Leerjaar: 3/4	Niveau: MAVO		Schooljaar 2025-2027	
Periode <i>Leerjaar</i>	Eindtermen <i>De onderdelen van het examenprogramma</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen</i>	Toetsvorm <i>De wijze waarop de toetsen plaatsvinden</i>	Toetsduur <i>In minuten</i>	Herkansing <i>Ja/nee Toetsvorm en periode</i>	Weging <i>De regels waarop het cijfer tot stand komt</i>
n.v.t.	VOOR ALLE ONDERDELEN GELDT; Oriëntatie op leren en werken. (K/1) Ik kan mij oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van aardrijkskunde in de maatschappij. Basisvaardigheden. (K/2) Ik kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. Leervaardigheden in het vak aardrijkskunde. (K/3) Ik kan een aantal vakvaardigheden toepassen die bijdragen tot de ontwikkeling van het eigen leervermogen. Ik kan bij het bestuderen van gebieden, aardrijkskundige verschijnselen en vraagstukken in dat verband: – verschillende typen aardrijkskundige vragen herkennen en formuleren; – aardrijkskundige werkwijzen toepassen; – gebruik maken van verschillende soorten kaarten en kaartvaardigheden, luchtfoto's en satellietbeelden – informatie ordenen, analyseren en daarover conclusies trekken; – eenvoudig aardrijkskundig onderzoek van beperkte omvang in de eigen omgeving uitvoeren over thematieken die aansluiten bij de inhoud van de exameneenheden. Ik kan een standpunt innemen en beargumenteren. Vaardigheden in samenhang. (V/8) Ik kan de vaardigheden uit het kerndeel in samenhang toepassen.					

3 Per. 1	ARM EN RIJK. (K/7, V/4) Ik kan verschillen tussen meer en minder welvarende wijken en voorstellen voor verbetering van de woon- en leefomstandigheden in de eigen regio beschrijven. Ik kan regionale verschillen in welvaart in Nederland beschrijven en verklaren. Ik kan regionale verschillen in welvaart in een buiten-Europese macroregio en een contrasterende macroregio elders in de wereld beschrijven en verklaren en de situatie in beide gebieden vergelijken.	Hoofdstuk 1: Arm en rijk (Docent geeft de onderdelen aan)	ST Geen hulpmiddelen	60 minuten	Ja.ST in per. 1 geen hulpmiddelen	13
3 Per. 2	BRONNEN EN ENERGIE. (K/5, V/2) Ik kan het gebruik van energie in de eigen regio beschrijven en verklaren en maatregelen voor een duurzamer gebruik van energie en de effecten ervan beschrijven. Ik kan het gebruik van energie en de gevolgen ervan voor Nederland en een contrasterende regio elders in Europa beschrijven en verklaren en maatregelen voor een duurzamer energiegebruik en de effecten ervan beschrijven en de situatie in beide gebieden vergelijken. Ik kan het gebruik van energie en de gevolgen ervan in een buiten-Europese macroregio beschrijven en verklaren en maatregelen voor een duurzamer gebruik van energie en de effecten ervan beschrijven. Ik kan de verhouding tussen de verschillende gebruikte bronnen van energie in een buiten-Europese macroregio beschrijven en de voor- en nadelen van die energiebronnen beschrijven.	Hoofdstuk 2: Bronnen van energie (Docent geeft de onderdelen aan)	ST Geen hulpmiddelen	60 minuten	Ja.ST in per 2 geen hulpmiddelen	14

3 Per. 3	GRENZEN EN IDENTITEIT (K/9, V/6) Ik kan verschillende soorten grenzen in de eigen regio beschrijven en verklaren en verbanden leggen met identiteit. Ik kan verschillen in regionale identiteit en de manier waarmee men daarmee omgaat in Nederland en een contrasterende regio elders in Europa, beschrijven en verklaren en de situatie in beide gebieden vergelijken. Ik kan territoriale conflicten in een buiten Europese macroregio en verklaren en verbanden leggen met grondstoffen en culturele verschillen.	Hoofdstuk 3: Grenzen en identiteit (Docent geeft de onderdelen aan)	ST Geen hulpmiddelen	60 Minuten	Ja.ST in per 3 geen hulpmiddelen	13
3 Per. 4	ONDERZOEK (V/7, V/8) Ik kan een onderzoek doen volgens een stappenplan. Hierbij kan ik de bronnen die ik gebruik beoordelen op betrouwbaarheid. Het onderwerp past in leerjaar 3 en overleg ik met de docent.	Bij het onderzoek kan gebruik worden gemaakt van paragraaf 9 en 10 van hoofdstuk 1, 2 en 3 (Docent geeft de onderdelen aan)	HD	variabel	nee	-----
4 Per. 1	WATER. (K/6, V3) Ik kan het gebruik van water in de eigen regio beschrijven en verklaren en maatregelen voor duurzamer gebruik van water beschrijven. Ik kan de herkomst, het voorkomen, de kwaliteit en het gebruik van water in Nederland beschrijven en verklaren en maatregelen voor een duurzamer gebruik van water en de effecten ervan beschrijven. Ik kan de herkomst, het voorkomen, de kwaliteit en het gebruik van water in een buiten-Europese macroregio en een contrasterende macroregio elders in de wereld beschrijven en verklaren en maatregelen voor een duurzamer gebruik van water en de effecten ervan beschrijven en de situatie in beide gebieden vergelijken. Ik kan de waterhuishouding in een buiten Europese macroregio beschrijven en maatregelen ter verbetering beschrijven.	Hoofdstuk 1: Water (Docent geeft de onderdelen aan)	ST Geen hulpmiddelen	60 minuten	Ja. ST in per. 1 geen hulpmiddelen	20

4 Per 2	BEVOLKING EN RUIMTE. (K/8, V/5) Ik kan de bevolkingsontwikkeling en het ruimtegebruik in de eigen regio beschrijven en verklaren. Ik kan de bevolkingsontwikkeling en het ruimtegebruik in Nederland en een contrasterende regio elders in Europa beschrijven en verklaren en de situatie in beide gebieden vergelijken. Ik kan de bevolkingsontwikkeling en het ruimtegebruik in een buiten-Europese macroregio beschrijven en verklaren. Ik kan de ruimtelijke ontwikkelingen van megasteden in een buiten-Europese macroregio beschrijven en verklaren en maatregelen ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit beschrijven.	Hoofdstuk 2: Bevolking en ruimte (Docent geeft de onderdelen aan)	ST Geen hulpmiddelen	60 minuten	Ja.ST in per. 2 geen hulpmiddelen	20
4 Per. 3	WEER EN KLIMAAT. (K/4, V/1) Ik kan het weer en klimaat in de eigen regio beschrijven en verklaren. Ik kan Weer en klimaat, klimaatverandering en klimaatbeleid van Nederland en een contrasterende regio elders in Europa beschrijven en verklaren en de situatie in beide gebieden vergelijken. Ik kan Weer en klimaat, klimaatverandering en klimaatbeleid in een buiten-Europese macroregio beschrijven en verklaren. Ik kan het voorkomen van extreme weersomstandigheden in een buiten-Europese macroregio beschrijven en verklaren en maatregelen om de gevolgen hiervan te beperken beschrijven.	Hoofdstuk 3: Weer en klimaat (Docent geeft de onderdelen aan)	ST Geen hulpmiddelen	60 minuten	Ja.ST in per. 3 geen hulpmiddelen	20

Toetsvormen: ST = schriftelijke toets; MT = mondelinge toets; DT = digitale toets; PO = praktische opdracht; HD = handelingsdeel (o, v, g)

Biologie

	Vak: Biologie	Leerjaar: 3/4	Niveau: MAVO		Schooljaar 2025-2027	
Periode Leerjaren tijdvak- ken	Eindtermen De onderdelen van het examenprogramma	Inhoud onderwijsprogramma De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen	Toetsvorm De wijze waarop de toetsen plaatsvinden	Toetsduur In minuten	Herkansing* Ja/nee Toetsvorm en periode	Weging De regels voor de wijze waarop het cijfer tot stand komt
Leerjaar 3 en 4	VOOR ALLE ONDERDELEN GELDT: ORIËNTATIE OP LEREN EN WERKEN. (BI/K/1) Ik oriënteer mij op de eigen loopbaan en ik kan het belang aangeven van biologische kennis en vaardigheden in de maatschappij. BASISVAARDIGHEDEN. (B/K/2) Ik kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken, experimenteren en informatie verwerven en verwerken. LEERVAARDIGHEDEN BIJ BIOLOGIE. (BI/K/3) Ik kan strategische vaardigheden toepassen die bijdrage tot: - de ontwikkeling van het eigen leervermogen, - het vermogen met biologische vaktaal en methodieken te communiceren en onderzoek te doen. VAARDIGHEDEN IN SAMENHANG. (BI/V/4) Ik kan de vaardigheden uit de verschillende onderdelen in samenhang toepassen.					
Leerjaar 3 Periode 1	CELLEN AAN DE BASIS. (BI/K/4) Ik kan kenmerkende eigenschappen van cellen noemen, de samenstellende delen daarvan beschrijven en de meest voorkomende organisatieniveaus binnen organismen benoemen en beschrijven. Ik kan toelichten dat een organisme als een geheel beschouwd kan worden waarbij voor instandhouding en gezondheid van het organisme processen in onderling samenhang plaatsvinden. SCHIMMELS EN BACTERIËN. (BI/K5) Ik kan de rol van schimmels en bacteriën in het milieu en de biotechnologie noemen en toelichten.	Methode Biologie voor jou: <u>Thema 1:</u> Organen en cellen. (Leerjaar 3) <u>Thema 4:</u> Ordening en evolutie. (Leerjaar 3) Maak de opgaven die de docent aangeeft en eindig met de opgaven uit de examentraining.	ST Toets zal klassikaal worden afgenomen. Hulpmiddelen: eventueel rekenmachine en geodriehoek	60	Ja ST Hulpmiddelen: eventueel rekenmachine en geodriehoek	10%

-Vervolg-	Biologie: leerjaar 3/4	Onderwijsprogramma:	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 3 Periode 2	ERFELIJKHEID EN EVOLUTIE. (BI/K/13) Ik kan voortplanting en groei bij organismen uitleggen, en daarbij de vorm en functie van seksueel gedrag. VAN GENERATIE OP GENERATIE. (BI/K/12) Ik kan omschrijven hoe erfelijke eigenschappen van generatie op generatie worden doorgegeven en uitleggen hoe die erfelijke eigenschappen in de tijd kunnen veranderen.	Methode Biologie voor jou: <u>Thema 2:</u> Voortplanting en ontwikkeling. (Leerjaar 3) <u>Thema 3:</u> Erfelijkheid (Leerjaar 3) Maak de opgaven die de docent aangeeft en eindig met de opgaven uit de examentraining.	ST Toets zal klassikaal worden afgenomen. Hulpmiddelen: eventueel rekenmachine en geodriehoek	90	Ja ST Hulpmiddelen: eventueel rekenmachine en geodriehoek	15%
Leerjaar 3 Periode 4	PLANTEN DIEREN EN HUN. SAMENHANG; DE EIGEN OMGEVING VERKEND. (BI/K/6) Ik kan de namen van organismen opzoeken en de delen waaruit ze zijn samengesteld. Ik kan de relaties noemen en toelichten die ze onderling en met hun omgeving hebben. MENSEN BEÏNVLOEDEN HUN OMGEVING. (BI/K/7) Ik kan toelichten dat de mens voor voedsel, water, zuurstof, grondstoffen, energie, voedselproductie en recreatie van ecosystemen afhankelijk is. Ik kan beschrijven hoe de mens ecosystemen kan beïnvloeden . Ik kan toelichten waarom de mens er belang bij heeft een duurzame relatie tussen mens en milieu te bevorderen. VERWERVEN, VERWERKEN EN VERSTREKKEN VAN INFORMATIE. (BI/V/3) Ik kan zelfstandig informatie verwerven, selecteren en verstrekken.	Methode Biologie voor jou: <u>Thema 9:</u> Planten (Leerjaar 4) <u>Thema 6:</u> Ecologie (Leerjaar 3) Maak de opgaven die de docent aangeeft en eindig met de opgaven uit de examentraining. Methode Biologie voor jou: <u>Thema 7:</u> Duurzaamheid (Leerjaar 3) Maak de opgaven die de docent aangeeft en eindig met de opgaven uit de examentraining.	ST Toets gaat over thema planten en ecologie en zal klassikaal worden afgenomen Hulpmiddelen: eventueel rekenmachine, geodriehoek. PO Een onderzoek over duurzaamheid binnen de persoonlijke leefomgeving. Van de docent krijg je uitleg over deze opdracht in de les met een document waarin je kan vinden wat het doel is en met een beoordeling (rubrics). Tussentijds feedback mogelijk, daarna definitief inleveren digitaal en op papier.	90 Variabel	Ja ST Hulpmiddelen: eventueel rekenmachine, geodriehoek. Nee, maak gebruik van tussentijds feedback.	15% 10%

Leerjaar 3 Periode 3	HOUDING, BEWEGING EN CONDITIE. (BI/K/8) Ik kan de delen die nodig zijn voor stevigheid en beweging benoemen. Ik kan de gevolgen van overbelasting noemen en beschrijven.	Methode Biologie voor jou: Thema 5: Stevigheid en bewegen (Leerjaar 3) Maak de opgaven die de docent aangeeft en eindig met de opgaven uit de examentraining.	ST Toets zal klassikaal worden afgenomen. Hulpmiddelen: geen	50	Nee	10%
Leerjaar 4 Periode 1 of 2	REAGEREN OP PRIKKELS. (BI/K/11) Ik kan de rol en de werking van het zenuwstelsel, zintuigstelsel en hormoonstelsel toelichten. Ik kan beschrijven welke relatie er is tussen gedrag en inwendige en uitwendige prikkels. GEDRAG BIJ MENS EN DIER. (BI/V/2) Ik kan gedrag van mens en dier op een gestandaardiseerde wijze beschrijven en dat beschreven gedrag verklaren.	Methode Biologie voor jou: <u>Thema 11: Zintuigen (Leerjaar 4),</u> <u>Thema 8: Gedrag (Leerjaar 3)</u> <u>Thema 10: Regeling (Leerjaar 4)</u> Maak de opgaven die de docent aangeeft en eindig met de opgaven uit de examentraining.	ST Deze toets zal klassikaal worden afgenomen Hulpmiddelen: eventueel geodriehoek en rekenmachine	100	Ja ST Hulpmiddelen: eventueel geodriehoek en rekenmachine	20%
Leerjaar 4 Periode 3	HET LICHAAM IN STAND HOUDEN. (BI/K/9) Ik kan de vorm, werking en functie van het verteringsstelsel, bloedvatstelsel en uitscheidingsstelsel omschrijven. Ik kan de onderlinge verbanden uitleggen van het verteringsstelsel, bloedvatstelsel en uitscheidingsstelsel. BESCHERMING EN ANTISTOFFEN. (BI/K/10) Ik kan uitleggen hoe (infectie)ziekten zich ontwikkelen, hoe ze zich verspreiden en hoe men zich daartegen beschermt. BESCHERMING EN ANTISTOFFEN. (BI/V/1) Ik kan de manier waarop het lichaam zich beschermt tegen antigenen door middel van antistoffen beschrijven en toelichten hoe deze bescherming kunstmatig kan worden verhoogd.	Methode Biologie voor jou: <u>Thema 12: Voeding en vertering (Leerjaar 4).</u> <u>Thema 13: Transport en afweer (Leerjaar 4)</u> <u>Thema 14: Gaswisseling en uitscheiding. (Leerjaar 4)</u> Maak de opgaven die de docent aangeeft en eindig met de opgaven uit de examentraining.	ST Deze toets zal klassikaal worden afgenomen tussen TW3 en TW4. Hulpmiddelen: rekenmachine en geodriehoek	100	Ja ST Hulpmiddelen: rekenmachine en geodriehoek	20%
Berekening cijfer schoolexamen: Gemiddelde van alle cijfers behaald in leerjaar 3 en 4.						
*Herkansing is mogelijk in dezelfde periode als de oorspronkelijke toets. Individuele verschillen kunnen hiervan afwijken.						

Toetsvormen: ST = schriftelijke toets; PO = praktische opdracht

CKV

	Vak: CKV	Leerjaar: 3 B/ K/ M	Niveau: BASISBEROEPS		Schooljaar 2025-2026	
Periode Leerjaar	Eindtermen De onderdelen van het examenprogramma	Inhoud onderwijsprogramma De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen	Toetsvorm De wijze waarop de toetsen plaatsvinden	Toetsduur In minuten	Herkansing Ja/nee Toetsvorm en periode	Weging De regels voor de wijze waarop het cijfer tot stand komt
Ljr 3, periode 1	4 culturele activiteiten/projectweek: Oriëntatie op werken en leren. (KV/K/1) Ik kan mij oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van kunst en cultuur in de maatschappij. Basisvaardigheden(KV/K/2) Ik kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. Culturele en kunstzinnige activiteiten (KV/K/3) Ik kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door te kiezen voor en actief deel te nemen aan ten minste vier culturele en kunstzinnige activiteiten Reflectie en kunstdossier. (KV/K/4) Ik kan zijn culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk maken in een kunstdossier.	Vier culturele activiteiten: Tijdens de les of in je eigen tijd bezoek je meerdere culturele activiteiten. Bij iedere activiteit ga je een praktische verwerking maken. De verwerkingsopdrachten met bijbehoren criteria 's krijg je van de docent. De verwerkingen worden verzameld in je CKV-dossier. Naast de 4 verwerkingsopdrachten is moet er ook 1 groot product gemaakt worden a.d.h. een activiteit die je gedaan hebt. Eindevaluatie schrijven. Herkansing: Je hebt altijd de mogelijkheid om je gemaakte werk te verbeteren.	Activiteit 1: Verwerking opdracht, PO	n.v.t	Ja, alle activiteiten en product mag herkanst worden. PO	Activiteit 1 15%
Ljr 3, periode 2			Activiteit 2: Verwerking opdracht, PO			Activiteit 2 15%
Ljr 3, periode 3			Activiteit 3: Verwerking opdracht, PO			Activiteit 3 15%
Ljr 3, periode 4			Activiteit 4: Verwerking opdracht, PO			Activiteit 4 15%
Ljr 3, periode 4			Product: Cultuur opdracht, PO			Product 15%

Vervolg→

Ljr 3, periode 4	Evaluatie: Ik kan aangeven wat de betekenis van CKV is voor mijn (verdere) kunstzinnige en culturele ontwikkeling	Eindevaluatie verslag Aan het einde van het schooljaar moet je een eindevaluatie schrijven	PO	n.v.t	nee	Eindevaluati e versag 25%
---------------------	--	---	----	-------	-----	---------------------------------

CKV sluit je in 3 BB af.
 CKV moet met een voldoende worden afgesloten.
 Wanneer je opstroomt naar kader of mavo krijg je een vrijstelling voor CKV
 Wil je opstromen naar de havo, moet je 3 verslagen maken bij 3 van de 4 activiteiten die je gevolgd hebt.

Toetsvormen: ST = schriftelijke toets; MT = mondelinge toets; DT = digitale toets; PO = praktische opdracht; HD = handelingsdeel (o, v, g)

Toetsvormen: ST = schriftelijke toets; MT = mondelinge toets; DT = digitale toets; PO = praktische opdracht; HD = handelingsdeel (o, v, g)

Duits

	Vak: Duits	Leerjaar: 4 MAVO	Niveau: MAVO		Schooljaar 2025-2026	
Periode Leerjaar	Eindtermen De onderdelen van het examenprogramma	Inhoud onderwijsprogramma De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen	Toetsvorm De wijze waarop de toetsen plaatsvinden	Toetsduur In minuten	Herkansing Ja/nee Toetsvorm en periode	Weging De regels waarop het cijfer tot stand komt
4 Per 1/2	LITERATUUR (K/4) Niveau A2/B1 Ik kan een boek lezen en begrijpen.	Je kiest in overleg met de docent een boek. Je leest dit boek helemaal uit en maakt een verwerkingsopdracht over dit boek die de docent aan je uitdeelt.	PO	variabel	Nee	25%
4 Per 1	SCHRIJVEN (K/7) Niveau A2 Ik kan een eenvoudige persoonlijke brief en email schrijven.	Ter voorbereiding rond je alle opdrachten af die horen bij het hoofdstuk 'Schreiben' in 'Neue Kontakte'. Je maakt daarna een schrijftoets waarin je in het Duits een korte brief schrijft over een bepaald onderwerp. Voorbereiden doe je door het maken van oefenbrieven en door te oefenen met het gebruik van briefconventies, die je ook moet leren en tijdens de toets moet toepassen. Je krijgt een oefentoets van de docent. Toegepaste hulpmiddelen: woordenboek (zelf meenemen) en een spiekbrieven met naamvallen en werkwoord vervoegingen (wordt aangeleverd door docent).	ST Woorden- boeken D-N en N-D	60 minuten	Ja Per 1 Woorden- boeken D-N en N-D	25%
4 Per 2	LUISTEREN (K/5) Niveau A2/B1 Ik kan de hoofdpunten begrijpen wanneer in duidelijk uitgesproken standaardtaal wordt gesproken over vertrouwde dingen die ik regelmatig tegenkom op mijn werk, school, vrije tijd enz. Ik beheers kijk- en luisterstrategieën en ik ken en herken de verschillende vraagsoorten die ik bij een kijk- en luistertoetsen kan verwachten.	Ter voorbereiding rond je alle opdrachten af die horen bij het hoofdstuk 'Hören' in 'Neue Kontakte'. Daarna maak je, in overleg met je docent, de officiële kijk- en luistertoets van leerjaar 4. Toegepaste hulpmiddelen: geen.	ST Geen hulpmiddelen	60 minuten	Ja Geen hulpmiddelen	25%

4 Per 3	MONDELING (K/6, V/3) Niveau A2 Ik kan in het Duits een presentatie geven over mijzelf, of over een bezoek aan Duitsland. De onderdelen voor de presentatie krijg ik van de docent. Ik kan een presentatie duidelijk structureren in inleiding-middenstuk-slot. Ik kan de letters juist in het Duits uitspreken. Ik kan in het Duits vragen van mijn docent en/of klasgenoten beantwoorden. Ook kan ik een kort verhaal voorlezen.	Je geeft een presentatie in het Duits in de klas. Hiervoor krijg je een opdrachtenboek, met eisen, van je docent. Het zal gaan over het bezoek aan een Duitse stad. De docent plant het geheel in. Of; Je geeft een presentatie in het Duits aan de klas. Hiervoor krijg je een opdracht van de docent, waar de opdrachteisen instaan. Dit wordt door de docent opgegeven. De docent plant het geheel in.	MT PPT of infoblad	10 minuten	Nee	25%
------------	--	---	--------------------------	---------------	-----	-----

Toetsvormen: ST = schriftelijke toets; MT = mondelinge toets; DT = digitale toets; PO = praktische opdracht; HD = handelingsdeel (o, v, g)

Economie

	Vak: Economie	Leerjaar: 3/4	Niveau: Mavo		Schooljaar 2025 Cohort 2025- 2027	
Leerjaar	Eindtermen De onderdelen van het examenprogramma	Inhoud onderwijsprogramma De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen	Toetsvorm De wijze waarop de toetsen plaatsvinden	Toetsduur In minuten	Herkansing Ja/nee Toets-vorm en periode	Weging De regels waarop het cijfer tot stand komt
3 Periode 1 en 2	Consumptie. (EC/K/1, EC/K/2, EC/K/3, EC/K/4A) Ik heb inzicht in aspecten van het consumentengedrag, zoals keuzes, behoeften, inkomen en in de functies van het geld, lenen en sparen en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.	VMBO GT 3 "Pincode": Hoofdstuk 1 en 2 VMBO GT 4 "Pincode": Hoofdstuk 1 en 2	ST Hulpmiddelen: Rekenmachine, geodriehoek, potlood	100	ST is herkansbaar	ST 15%
3 Periode 3	Banken en verzekeren. (EC/K/1, EC/K/2, EC/K/3, EC/K/4B) Ik heb inzicht in het bankwezen, zoals verkrijgen van vreemd geld, spaarvormen en leningsvormen, en in motieven en kenmerken van verzekeringen en kan hierbij informatie van consumentenorganisaties gebruiken.	VMBO GT 3 "Pincode": Hoofdstuk 3 en 4 PO + beoordelingsformulier wordt uitgedeeld door docent.	ST H3 PO H4 Verzekeringen Opdracht + beoordelings-rubric wordt door docent uitgedeeld	60	ST en PO niet herkansbaar	ST 5% PO 10%
3 Periode 4	Internationale ontwikkelingen. (EC/K/1, EC/K/2, EC/K/3, EC/K/7) Ik heb inzicht in internationale economische betrekkingen zoals Nederland als open economie, de Europese Unie, ontwikkelingsproblematiek en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.	VMBO GT 3 "Pincode": Hoofdstuk 8 VMBO GT 4 "Pincode": Hoofdstuk 7 en 8 PO + beoordelingsformulier wordt uitgedeeld door docent.	ST H8 L3 Hulpmiddelen: Rekenmachine, geodriehoek, potlood PO H7 & H8 L4 eventueel te combineren met wiskunde. Opdracht + beoordelings-rubric wordt door docent uitgedeeld	60	ST en PO niet herkansbaar	ST 5% PO 10%

4 Periode 1	Arbeid en productie/ bedrijfsleven. (EC/K/1, EC/K/2, EC/K/3, EC/K/5A, EC/K/5B) Ik heb inzicht in aspecten van het producentengedrag zoals kosten, opbrengsten, winst, toegevoegde waarde, arbeid, arbeidsverdeling, arbeidsproductiviteit, werkgelegenheid, werkloosheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus. Tevens heb ik inzicht in de productie van goederen en diensten en in de fasen die een product doorloopt vanaf de producent van grondstoffen tot en met de detaillist/ winkelier, en kan voorbeelden geven van beroepen/ werkzaamheden die typerend zijn voor verschillende economische sectoren.	VMBO GT 3 "Pincode": Hoofdstuk 5 en 6 VMBO GT 4 "Pincode": Hoofdstuk 3 en 4 HD wordt uitgedeeld door docent.	ST H5 L3 + H4 L4 Hulpmiddelen: Rekenmachine, geodriehoek, potlood HD H6 L3 +H3 L4 Opdracht + beoordelings- rubric wordt door docent uitgedeeld	90	ST niet herkansbaar	ST 15% HD O/V/G
4 Periode 2	Overheid en bestuur. (EC/K/1, EC/K/2, EC/K/3, EC/K/6) Ik heb inzicht in de sociale, economische en financiële functies van de overheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus. Natuur- en milieu. (EC/K/1, EC/K/2, EC/K/3, EC/K/8) Ik heb inzicht in de samenhang tussen consumptie, productie en het milieu, en kan aan de hand van voorbeelden op het gebied van milieuschade de rol van overheid, maatschappelijke organisaties en individuele personen beschrijven.	VMBO GT 3 "Pincode": Hoofdstuk 7 VMBO GT 4 "Pincode": Hoofdstuk 5 en 6	ST Hulpmiddelen: Rekenmachine, geodriehoek, potlood	100	ST is herkansbaar	ST 15%
	Alle Examenstof:					
	Consumptie. (EC/K/1, EC/K/2, EC/K/3, EC/K/4A)	VMBO GT 3 "Pincode": Hoofdstuk 1 en 2 VMBO GT 4 "Pincode": Hoofdstuk 1 en 2	ST Hulpmiddelen: Rekenmachine, geodriehoek, potlood	150	ST is niet herkansbaar	25%
	Arbeid en productie/ bedrijfsleven. (EC/K/1, EC/K/2, EC/K/3, EC/K/5A, EC/K/5B)	VMBO GT 3 "Pincode": Hoofdstuk 5 en 6 VMBO GT 4 "Pincode": Hoofdstuk 3 en 4				
	Overheid en bestuur. (EC/K/1, EC/K/2, EC/K/3, EC/K/6)	VMBO GT 3 "Pincode": Hoofdstuk 7 VMBO GT 4 "Pincode": Hoofdstuk 5 en 6				
4 Periode 3	Internationale ontwikkelingen. (EC/K/1, EC/K/2, EC/K/3, EC/K/7) Verrijkingstof. (EC/V/1, EC/V/2, EC/V/3)	VMBO GT 3 "Pincode": Hoofdstuk 8 VMBO GT 4 "Pincode": Hoofdstuk 7 en 8				

	Verrijkingstof. (ECN/1, ECN/2, ECN/3) Ik heb inzicht in de achtergronden van de problematiek betreffende: – de ontwikkeling van het begrotingstekort en de staatsschuld – de systematiek en uitgangspunten van loon- en inkomstenbelasting – de oorzaken en gevolgen van de waardeverandering van geld – de prijscompensatie als middel om koopkrachtverlies tegen te gaan en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus. Je kunt zelfstandig informatie verwerven, verwerken en verstrekken in het kader van het sectorwerkstuk. Je kunt de vaardigheden uit het kerndeel in samenhang toepassen.	VMBO GT 4 “Pincode”: Hoofdstuk 1 en 6	Wordt getoetst bij consumptie en overheid en bestuur			
--	---	--	---	--	--	--

Hulpmiddelen: pen, potlood, gum, geodriehoek, eventueel gekleurde potloden/ stiften.

Toetsvormen: ST = schriftelijke toets; MT = mondelinge toets; DT = digitale toets; PO = praktische opdracht; HD = handelingsdeel (o, v, g)

Engels

	Vak: Engelse taal	Leerjaar 3	Niveau: MAVO		Schooljaar 2025-2026	
Periode Leerjaar 3	Eindtermen <i>De onderdelen van het examenprogramma</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen</i>	Toetsvorm <i>De wijze waarop de toetsen plaatsvinden</i>	Toetsduur <i>In minuten</i>	Herkansing <i>Ja/nee Toetsvorm en periode</i>	Weging <i>De regels waarop het cijfer tot stand komt</i>
Periode 1	WRITING (niveau A2/B1) <i>Ik kan corresponderen, aantekeningen maken, berichten noteren, formulieren invullen en verslagleggen en rapporteren.</i> MVT/K/7	Op instructie van je docent, oefen en verbeter je je schrijfvaardigheid. In toetsweek 1 maak je een schrijftoets: <i>writing an application letter</i> .	ST Woordenboek NL-EN, EN-NL toegestaan	100 minuten	Nee	15%

Periode Leerjaar 4	Vak: ENGELSE TAAL	Leerjaar 4	Niveau: MAVO		Schooljaar 2026-2027	
Inleveren periode 1	LITERATURE <i>Ik kan een Engels boek lezen. Ik kan door middel van een verwerkingsopdracht beargumenteren wat ik van het boek vind en waarom. Ook kan ik laten zien dat ik begrijp wat wat de schrijver wil zeggen.</i> MVT/K/3, MVT/K/4, MVT/V/1	Je kiest in overleg met je docent een Engels boek uit. Vervolgens maak je een verwerkingsopdracht.	PO	Variabel	Ja	10%
Variabel	Bridging the Gap MBO <i>Ik kan mij oriënteren op mijn eigen loopbaan en het belang van de Engelse taal in de maatschappij.</i> MVT/K/1	Je maakt de opdrachten in het hoofdstuk <i>Bridging the Gap MBO</i> waarin je je verdiept in verschillende mbo-opleidingen. Daarnaast maak je opdrachten op mbo-niveau. Je sluit dit onderdeel af met een schriftelijke toets OF een praktische opdracht. De uiterste inlevertermijn is periode 3.	ST of PO	Variabel	Ja	15%
Periode 2	WATCHING & LISTENING (niveau A2/B1) <i>Ik kan gesprekken tussen moedertaalsprekers verstaan en luisteren naar tv, video-en geluidsopnames. Ik kan luisteren als lid van een live publiek en ik kan naar aankondigingen en instructies luisteren.</i> MVT/K/5	Op instructie van je docent, oefen en verbeter je je kijk- en luistervaardigheid. In toetsweek 2 maak je de CITO Kijk- en Luistertoets.	DT	60 minuten	Nee	20%

Periode 3	READING (niveau B1/B2) <i>Ik kan correspondenties en instructies lezen. Ik kan lezen om informatie op te doen en ik kan oriënterend lezen.</i> MVT/K/4, MVT/V/1	Op instructie van je docent, oefen en verbeter je je leesvaardigheid. In toetsweek 3 maak je een leestoets.	ST Woordenboek EN-NL, NL-EN toegestaan	100 minuten	Nee	20%
Variabel	SPEAKING (niveau A2) <i>Ik kan informatie presenteren en zaken en/of personen beschrijven met de focus op het doel en het publiek. Ik kan gebeurtenissen die op het punt staan te gebeuren presenteren.</i> MVT/K/6, MVT/V/3, MVT/K/1	Je bereidt een presentatie over je toekomst. Denk aan vervolgopleiding, carrièreplannen, stages, reizen, etc. Vervolgens ga je dit presenteren. Uiterlijk afronding: periode 3.	MT	15 minuten	Nee	20%

Toetsvormen: ST = schriftelijke toets; MT = mondelinge toets; DT = digitale toets; PO = praktische opdracht; HD = handelingsdeel (o, v, g)

Franse taal

	Vak: Franse taal	Leerjaar: 3/4	Niveau: MAVO		Schooljaar 2025-2027	
Periode Leerjaar	Eindtermen De onderdelen van het examenprogramma	Inhoud onderwijsprogramma De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen	Toetsvorm De wijze waarop de toetsen plaatsvinden	Toetsduur In minuten	Herkansing Ja/nee Toetsvorm en periode	Weging De regels waarop het cijfer tot stand komt
3	WOORDSCHAT Niveau A2: Ik beheers voldoende woordschat om zeer korte, eenvoudige (luister)teksten te kunnen begrijpen en om mij in eenvoudige bewoordingen mondeling en schriftelijk uit te drukken. MVT/K2/3/7	Je maakt de opdrachten van Chapitre 1 en 2 online, afsluitend maak je de oefentoetsen. Je overhoort Vocabulaire A, B, E, F, G en Phrases Clés D, I van Chapitre 1 & 2 (online via Slim Stampen).	DT	Variabel	Nee	-
3	WOORDSCHAT Niveau A2: Ik beheers voldoende woordschat om zeer korte, eenvoudige (luister)teksten te kunnen begrijpen en om mij in eenvoudige bewoordingen mondeling en schriftelijk uit te drukken. MVT/K2/3/7	Je maakt de opdrachten van Chapitre 3 en 4 online, afsluitend maak je de oefentoetsen. Je overhoort Vocabulaire A, B, E, F, G en Phrases Clés D, I van Chapitre 3 & 4 (online via Slim Stampen).	DT	Variabel	Nee	-
3	SPREEKVAARDIGHEID Niveau A1/A2: Ik kan uitdrukkingen en zinnen gebruiken om in eenvoudige bewoordingen over mijn familie en andere mensen, leefomstandigheden, vrije tijd en mijn opleiding te vertellen. MVT/K1/6/V4/5	Je bereid een korte presentatie voor waarin je vertelt over jezelf, je woonplaats, familie, school, wat je later wilt worden, wat je graag doet in je vrije tijd en andere onderwerpen die aan bod zijn gekomen in Grandes Lignes in leerjaar 1 t/m 3. Je ondersteunt je presentatie door middel van een visuele presentatie voorzien van foto's.	MT	5	Nee	12,5%
3	LUISTERVAARDIGHEID Niveau A1/A2: Ik kan zinnen en de meest voorkomende woorden begrijpen die te maken hebben met mijn leefwereld. (bijvoorbeeld zeer eenvoudige informatie over mezelf en mijn familie, winkelen, plaatselijke omgeving, school). Ik kan de belangrijkste punten uit korte, duidelijke eenvoudige berichten en aankondigingen halen. MVT/K1/2/5/V3/4/5	Je maakt een luistertoets voorbereidend op het CITO kijk- en luisterexamen van leerjaar 4. Om hier goed op voorbereid te kunnen zijn oefen je individueel met het luistermateriaal van Delf Scolaire (niveau A2).	ST	45	Nee	12,5%

3	SCHRIJFVAARDIGHEID Niveau A1: Ik kan een korte, eenvoudige ansichtkaart schrijven, bijvoorbeeld voor het zenden van vakantiegroeten. Ik kan op formulieren persoonlijke informatie invullen, bijvoorbeeld mijn naam, nationaliteit en adres noteren op een hotelinschrijvingsformulier. Ik kan korte, eenvoudige notities en boodschappen opschrijven. Ik kan een zeer eenvoudige persoonlijke brief schrijven, bijvoorbeeld om iemand voor iets te bedanken. MVT/K1/2/7/V4/5	Je maakt een schrijftoets waarin je vertelt over jezelf, je woonplaats, familie, school, wat je later wilt worden, wat je graag doet in je vrije tijd en andere onderwerpen die aan bod zijn gekomen in Grandes Lignes in leerjaar 1 t/m 3. Om hier goed op voorbereid te kunnen zijn oefen je individueel met het materiaal van Delf Scolaire (niveau A1/A2).	ST Woordenboek NF/FN toegestaan	45	Nee	12,5%
3	LEESVAARDIGHEID Niveau A1/A2: Ik kan zeer korte, eenvoudige teksten lezen. Ik kan specifieke informatie vinden in eenvoudige, alledaagse teksten zoals advertenties, folders, menu's en dienstregelingen en ik kan korte, eenvoudige, persoonlijke brieven begrijpen. MVT/K1/2/4/V1/3/4/5	Je maakt een leestoets voorbereidend op het Centraal Schriftelijk Examen Frans aan het eind van leerjaar 4. Om hier goed op voorbereid te kunnen zijn oefen je individueel met het materiaal van Delf Scolaire (niveau A2) en oude examens KB/GT.	ST Woordenboek NF/FN toegestaan	45	Nee	12,5%
4	GESPREKSVAARDIGHEID Niveau A2: Ik kan communiceren over eenvoudige, alledaagse en vertrouwde onderwerpen en activiteiten. Ik kan zeer korte sociale gesprekken aan, ook al begrijp ik gewoonlijk niet voldoende om het gesprek zelfstandig gaande te houden. MVT/K6/V4/5	Je bereid een presentatie voor waarin je vertelt over jezelf, je woonplaats, familie, school, wat je later wilt worden, wat je graag doet in je vrije tijd en andere onderwerpen die aan bod zijn gekomen in Grandes Lignes in leerjaar 1 t/m 4. Het verschil met de spreekvaardigheidstoets uit leerjaar 3 is dat je in leerjaar 4 meer vertelt over bovenstaande onderwerpen, plus nieuwe informatie over zelfgekozen onderwerpen. Daarnaast is de spreekvaardigheidstoets in leerjaar 4 geen monoloog, maar een dialoog, wat inhoudt dat je docent ook vragen stelt over de onderwerpen die je aan bod laat komen.	MT	15	Nee	16,67%

4	KIJK-/LUISTERVAARDIGHEID Niveau A2: Ik kan zinnen en de meest voorkomende woorden begrijpen die te maken hebben met mijn leefwereld. (bijvoorbeeld zeer eenvoudige informatie over mezelf en mijn familie, winkelen, plaatselijke omgeving, school). Ik kan de belangrijkste punten uit korte, duidelijke eenvoudige berichten en aankondigingen halen. DOMEIN MVT/K1/2/5/V3/4/5	Je maakt een kijk- en luistertoets van het CITO. Om hier goed op voorbereid te kunnen zijn oefen je individueel met het luistermateriaal dat het CITO online beschikbaar heeft gesteld. Daarnaast kun je ook oefenen met het luistermateriaal van Delf Scolaire (niveau A2).	ST	100	Nee	16,67%
4	SCHRIJFVAARDIGHEID Niveau A1/A2: Ik kan een korte, eenvoudige ansichtkaart schrijven, bijvoorbeeld voor het zenden van vakantiegroeten. Ik kan op formulieren persoonlijke informatie invullen, bijvoorbeeld mijn naam, nationaliteit en adres noteren op een hotelinschrijvingsformulier. Ik kan korte, eenvoudige notities en boodschappen opschrijven. Ik kan een zeer eenvoudige persoonlijke brief schrijven, bijvoorbeeld om iemand voor iets te bedanken. MVT/K1/2/7/V4/5	Je maakt een schrijftoets waarin je vertelt over jezelf, je woonplaats, familie, school, wat je later wilt worden, wat je graag doet in je vrije tijd en andere onderwerpen die aan bod zijn gekomen in Grandes Lignes in leerjaar 1 t/m 4. Om hier goed op voorbereid te kunnen zijn oefen je individueel met het materiaal van Delf Scolaire (niveau A1/A2).	ST Woordenboek NF/FN toegestaan	50	Ja, afspraak in overleg met de docent.	16,67%
Berekening cijfer schoolexamen: Gemiddelde van alle cijfers behaald in leerjaar 4.						

Toetsvormen: ST = schriftelijke toets; MT = mondelinge toets; DT = digitale toets; PO = praktische opdracht; HD = handelingsdeel (o, v, g)

Hulpmiddelen: Bij alle schrijf- en leesvaardigheidstoetsen mag je een woordenboek gebruiken.

Niveau/eindtermen leerjaar 4 MAVO

Geschiedenis

	Vak: Geschiedenis	Leerjaar: 3-4	Niveau: MAVO		Schooljaar 2025-2027	
Periode Leerjaar	Eindtermen De onderdelen van het examenprogramma	Inhoud onderwijsprogramma De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen	Toetsvorm De wijze waarop de toetsen plaatsvinden	Toetsduur In minuten	Herkansing Ja/nee Toetsvorm en periode	Weging De regels waarop het cijfer tot stand komt
3	Ik kan uitleggen waarom de industrialisatie in Nederland laat op gang kwam. Ik kan uitleggen hoe het kapitalisme leidde tot grote verschillen tussen arm en rijk. Ik kan uitleggen hoe arbeidersbewegingen en vakbonden op gang kwamen en wat voor gevolgen dit had voor arbeiders en fabrikanten. (K1, K2, K3, K6, V3 V7)	Hoofdstuk 1: Industriële samenleving in Nederland	ST woorden- boek toegestaan	60	Ja, ST woorden- boek toegestaan	10
3	Ik kan aangeven hoe de armenzorg in de 19e eeuw geregeld was. Ik kan aangeven hoe de woon- en werkomstandigheden van de arbeiders waren. Ik kan uitleggen hoe de staat ingreep om deze omstandigheden te verbeteren. Ik kan aangeven hoe die verzorgingsstaat na de Tweede Wereldoorlog op gang kwam. (K1, K2, K3, K7, V7)	Hoofdstuk 2: Sociale zekerheid in Nederland	ST woorden- boek toegestaan	60	Ja, ST woorden- boek toegestaan	10
3	Ik kan aangeven hoe Nederland de VOC stichtte en veel geld verdiende met de handel in specerijen, koffie, suiker en thee. Ik kan aangeven hoe Indonesië een Nederlandse kolonie werd. Ik kan uitleggen hoe Indonesisch nationalisme leidde tot dekolonisatie. Ik kan uitleggen hoe de Japanse bezetting bijdroeg aan de dekolonisatie. (K1, K2, K3, K4, V1, V7)	Hoofdstuk 3: Nederland en Indonesië	ST woorden- boek toegestaan	60	Ja, ST woorden- boek toegestaan	10
3	Ik kan aangeven welke vier bevolkingsgroepen in Nederland gescheiden van elkaar leefden. Ik kan uitleggen hoe en waardoor de Nederlandse cultuur en mentaliteit vanaf de jaren 1960 ingrijpend veranderden. Ik kan uitleggen hoe de jongerencultuur ontstond. Ik kan aangeven hoe de feministen voor gelijke behandeling van mannen en vrouwen zorgden. (K1, K2, K3, K8, V5, V6, V7)	Hoofdstuk 6: Cultuur in Nederland na 1945	ST woorden- boek toegestaan	60	Ja, ST woorden- boek toegestaan	10

Se 1 4	Ik ken begrippen die te maken hebben met de volgende onderwerpen en kan deze in de juiste context plaatsen, bronnen gebruiken en beoordelen: - de Nederlandse staatsinrichting sinds 1848, - de absolute macht van koning Willem II, - de politieke situatie vandaag de dag, de eerste grondwet, hoe de Eerste- en Tweede kamer verantwoording afleggen en wat de rechten plichten van hun bestuurders zijn, - de verschillen tussen kiesrecht nu en ruim een eeuw geleden, hoe verkiezingen verlopen voor de Eerste en Tweede kamer, hoe een regering wordt gevormd en wat een coalitie is. Ik ken de belangrijkste politieke stromingen en partijen uit de laatste eeuw en de bijbehorende voorman/vrouw en politieke bijdrage. Ook ken ik de belangrijkste grondwetten uit de laatste eeuw. Ik weet hoe wetten tot stand komen, maar ook hoe we deze wetten tot uitvoering laten komen. Ik ken de belangrijkste veranderingen voor iedere groepering die door de veranderende samenleving zijn ontstaan (bijvoorbeeld feminisme, de schoolstrijd of de arbeidsovereenkomst), maar ook welke wetten deze groepen hebben weten af te dwingen. (K1, K2, K3, K5, V8, V9)	SE 1 Hoofdstuk 1: Nederland (1848-1914)	ST woorden- boek toegestaan	60	Ja, ST woorden- boek toegestaan	20
4	K1, K2, K3, K10, V8, V9	Hoofdstuk 2: De Eerste Wereldoorlog (1914-1918)				
SE 2 4	K1, K2, K3, K10, V8, V9	Se 2 Herhaling: Hoofdstuk 1: Nederland (1848-1914) Hoofdstuk 2: De Eerste Wereldoorlog (1914-1918) Nieuwe stof: Hoofdstuk 3: Het interbellum (1918-1939)	ST woorden- boek toegestaan	80	Ja, ST woorden- boek toegestaan	20

4	Ik kan uitleggen hoe nazi-Duitsland Europa veroverde. Ik ken de belangrijkste veldslagen waardoor de Europese oorlog mondiaal werd. Ik weet wat de impact was van deze oorlog op het dagelijks leven in Nederland. Ik weet hoede geallieerden Europa terug veroverden en hoe de oorlog in Japan eindigde. (K1, K2, K3, K4, K10, V1, V8, V9)	Hoofdstuk 4: De Tweede Wereldoorlog (1939-1945)				
SE 3 4	Ik ken begrippen die te maken hebben met de volgende onderwerpen en kan deze in de juiste context plaatsen, bronnen gebruiken en beoordelen: hoe Duitsland werd opgedeeld in twee delen, de NAVO, het Warschaupact, de EEG, de VN. Ik weet wat communisme en kapitalisme inhouden.	Se 3: Herhaling: Hoofdstuk 1: Nederland (1848-1914) Hoofdstuk 2: De Eerste Wereldoorlog (1914-1918)	ST woorden boek toegestaan	100	Ja, ST woorden- boek toegestaan	20
	Ik kan uitleggen hoe de uitbreiding van het communisme tot spanningen in het Westen leidde met de wapenwedloop en de Koude Oorlog als gevolg. Ik heb kennis van het gewapende conflict in Korea in de jaren '50 en de Cubacrisis in de jaren '60. Ik kan verklaren waardoor door dekolonisatie migranten naar West-Europese landen trokken en wat de impact was op Nederland. Ik heb kennis van de vorming van de joodse staat Israël, welke oorlogen hier zijn gevoerd en waarom. (K1, K2, K3, K10, V8, V9)	Hoofdstuk 3: Het interbellum (1918-1939) Hoofdstuk 4: De Tweede Wereldoorlog (1939-1945) Nieuwe stof: Hoofdstuk 5: Europa en de wereld (1945-1989)				
4	Ik ken begrippen die te maken hebben met de volgende onderwerpen en kan deze in de juiste context plaatsen, bronnen gebruiken en beoordelen: hoe Duitsland werd opgedeeld in twee delen, de NAVO, het Warschaupact, de EEG, de VN. Ik weet wat communisme en kapitalisme inhouden. Ik kan uitleggen hoe de uitbreiding van het communisme tot spanningen in het Westen leidde met de wapenwedloop en de Koude Oorlog als gevolg. Ik heb kennis van het gewapende conflict in Korea in de jaren '50 en de Cubacrisis in de jaren '60. (K1, K2, K3, K9, K10, V8, V9)	Hoofdstuk 6: Koude oorlog (1945-1989)				
4	Ik kan verklaren waardoor door dekolonisatie migranten naar West-Europese landen trokken en wat de impact was op Nederland. Ik heb kennis van de vorming van de joodse staat Israël, welke oorlogen hier zijn gevoerd en waarom. (K1, K2, K3, K7, K10, V8, V9)	Hoofdstuk 7: De nieuwe wereldorde (1945-1989)				

Berekening cijfer schoolexamen: Gemiddelde van alle cijfers behaald in leerjaar 3 en 4.

Toetsvormen: ST = schriftelijke toets; MT = mondelinge toets; DT = digitale toets; PO = praktische opdracht; HD = handelingsdeel (o, v, g)

Lichamelijke Opvoeding

	Vak: Lichamelijke Opvoeding	Jaar: 2025/2026/ 2027	Niveau: Mavo		
<i>Periode</i> <i>Leerjaar</i>	<i>Eindtermen</i> <i>De onderdelen van het examenprogramma</i>	<i>Inhoud onderwijsprogramma</i> <i>De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen</i>	<i>Toetsvorm</i> <i>De wijze waarop de toetsen plaatsvinden</i>	<i>Herkansing</i> <i>Ja/nee</i> <i>Toetsvorm en periode</i>	<i>Weging</i> <i>De regels waarop het cijfer tot stand komt</i>
Leerjaar 3 Periode 1	De leerling reflecteert op eigen handelen van de afgelopen periode door middel van een evaluatieformulier. Ook stelt hij een concreet leerdoel op waar hij de komende periode aan gaat werken. Het cijfer dat hij op dit onderdeel krijgt telt voor 40%. De andere 60% is de beoordeling van de docent op het vertoonde gedrag/inzet tijdens de les. K2 *Dit onderdeel komt elke periode terug.	Leerling reflecteert op handelen d.m.v. evaluatieformulier	PO	Nee	7
Leerjaar 3 Periode 2	*Zie hierboven K2	Leerling reflecteert op handelen d.m.v. evaluatieformulier	PO	Nee	7
Leerjaar 3 Periode 3	*Zie hierboven K2	Leerling reflecteert op handelen d.m.v. evaluatieformulier	PO	Nee	7
Leerjaar 3 Periode 4	*Zie hierboven K2	Leerling reflecteert op handelen van afgelopen jaar	PO	Nee	7
Leerjaar 3 of 4	De leerling kan alleen en in samenwerking met anderen twee nieuwe actuele bewegingsactiviteiten uitvoeren. K9	Sportoriëntatie	HD	Ja	Gehaald/ niet gehaald
Periode 2/3	De leerling kan alleen en in samenwerking met anderen de volgende spelen uitvoeren: een slag- en loopspel (bijv. softbal) en één doelspel (bijv. voetbal).	Spel Buiten (bijv. voetbal en softbal)	PO	Nee	6

Leerjaar 3 of 4	En daarbij houden ze zich aan afgesproken regels, hebben ze oog voor veiligheid en kunnen ze regelende taken uitvoeren. K1, K2, K3, K4				
Periode 2/3 Leerjaar 3 of 4	De leerling kan alleen en in samenwerking met anderen de volgende spelen uitoefenen: een terugslagspel (bijv. volleybal) en één doelspel (bijv. voetbal). En daarbij houden ze zich aan afgesproken regels, hebben ze oog voor veiligheid en kunnen ze regelende taken uitvoeren. K1, K2, K3, K4	Spel Binnen (bijv. voetbal en volleybal)	PO	Nee	6
Periode 2/3 Leerjaar 3 of 4	De leerling kan alleen en in samenwerking met anderen de volgende spelen uitvoeren: een slag- en loopspel (bijv. badminton) en één doelspel (bijv. basketbal). En daarbij houden ze zich aan afgesproken regels, hebben ze oog voor veiligheid en kunnen ze regelende taken uitvoeren. K1, K2, K3, K4	Spel Binnen (bijv. badminton en basketbal)	PO	Nee	6
Periode 1/4 Leerjaar 3 of 4	De leerling kan alleen en in samenwerking met anderen vormen van de volgende atletiekactiviteiten uitvoeren: duurlopen en speerwerpen En daarbij kennen ze de basiskenmerken binnen de sprint en oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren. K1, K2, K3, K7	Atletiek (bijv. duurlopen en speerwerpen)	PO	Nee	5
Periode 1/4 Leerjaar 3 of 4	De leerling kan alleen en in samenwerking met anderen vormen van de volgende atletiek activiteiten uitvoeren: kogelstoten En daarbij kennen ze de basiskenmerken binnen de sprint en oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren. K1, K2, K3, K7	Atletiek (bijv. kogelstoten)	PO	Nee	5
Periode 2/3 Leerjaar 3 of 4	De leerling kan alleen en in samenwerking met andere een turnonderdeel uitvoeren (bijv. ringzwaaien) En gaan adequaat om met risico's en helpen mee bij regelende taken waaronder hulpverlenen. K1, K2, K3, K5	Turnen (bijv. ringzwaaien)	PO	Nee	5
Periode 2/3 Leerjaar 3 of 4	De leerling kan alleen en in samenwerking met anderen de door de docent gekozen vorm van stoeispelen (bijv. judo) uitvoeren. K8	Stoeispelen (bijv. judo)	PO	Nee	3

Periode 2/3 Leerjaar 3 of 4	De leerling is zelf in staat om pasjes bij de dans te verzinnen en uit te voeren op de maat. Bewegen op muziek En daarbij houden ze zich aan de afgesproken regels, hebben ze oog voor veiligheid en kunnen ze regelende taken uitvoeren. K1, K2, K3, K6, K7	Bewegen op muziek	PO	Nee	3
Periode 2/3 Leerjaar 4	De leerling kan een juiste lesvoorbereiding maken en houdt hierbij rekening met veiligheid, materiaal, tijdsduur en groepsindeling. Daarnaast kan de leerling de lesvoorbereiding van papier over brengen in de praktijk . De leerling houdt rekening met stemgebruik, klaarzetten van onderdelen, niveau van de oefeningen. K1, K2, K3,	Lesvoorbereiding en zelfstandig lesgeven	PO	Nee	12
Leerjaar 4 Periode 1	De leerling reflecteert op eigen handelen van de afgelopen periode door middel van een evaluatieformulier. Ook stelt hij een concreet leerdoel op waar hij de komende periode aan gaat werken. Het cijfer dat hij op dit onderdeel krijgt telt voor 40%. De andere 60% is de beoordeling van de docent op het vertoonde gedrag/inzet tijdens de les. K2 *Dit onderdeel komt elke periode terug.	Leerling reflecteert op handelen d.m.v. evaluatieformulier	PO	Nee	7
Leerjaar 4 Periode 2	*Zie hierboven K2	Leerling reflecteert op handelen d.m.v. evaluatieformulier	PO	Nee	7
Leerjaar 4 Periode 3	*Zie hierboven K2	Leerling reflecteert op handelen van afgelopen	PO	Nee	7

Toetsvormen: ST = schriftelijke toets; MT = mondelinge toets; DT = digitale toets; PO = praktische opdracht; HD = handelingsdeel (o, v, g)

- * is het resultaat bij HD onvoldoende, dan krijg je een alternatieve beweegopdracht
- * i.v.m. weeromstandigheden en/of beschikbaarheid van de zalen zullen er kleine wijzigingen plaatsvinden
- * afwezig bij het afsluitemoment van een PO onderdeel en wel 2/3 lessen aanwezig geweest → de docent beoordeelt op wat ze in de lessen heeft gezien.
- * meer dan 2/3 lessen afwezig of non-actieve deelname door een blessure bij een PO onderdeel → er komt een alternatieve beweegopdracht.
- * leerlingen krijgen als beoordeling een O/V/G

LOB/PWS

	Vak: LOB	Leerjaar: 3/4	Niveau: mavo		Schooljaar 2025-2027	
Periode leerjaar / tijdvak	Eindtermen De onderdelen van het examenprogramma	Inhoud onderwijsprogramma De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen	Toetsvorm De wijze waarop de toetsen plaatsvinden	Toetsduur In minuten	Herkansing Ja/nee Toetsvorm en periode	Weging De regels waarop het cijfer tot stand komt
Leerjaar 3 en 4	6.1 t/m 6.9 Preambule. Ik ben in staat om mijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Ik laat mijn persoonlijke loopbaanontwikkeling zien door op een systematische wijze om te gaan met loopbaancompetenties: 1. Kwaliteitenreflectie 2. Motivatiereflexie 3. Werkexploratie 4. Loopbaansturing 5. Netwerken	Mijn LOB-dossier bestaat uit de volgende opdrachten: -Verslagen van de portfoliogesprekken -Verslag Bom-markt Firda -Verslag bezoek open dagen en/of meeloopdag vervolgopleiding - Individuele opdrachten Opdrachten worden verzameld in portfolio binnen Catwise. 1 t/m 3 komen ook terug in je PWS. Mijn LOB is voldoende afgerond als inzichtelijk wordt dat ik mij voldoende heb ontwikkeld, dat ik een weloverwogen (voorlopige) keuze heb gemaakt en deze voldoende heb onderbouwd.	HD	Variabel	Ja	O/V/G
LOB is afgerond als het dossier als voldoende is beoordeeld. Een volledig afgerond LOB-dossier is een voorwaarde om deel te kunnen nemen aan het eindexamen.						

Toetsvormen: ST = schriftelijke toets; MT = mondelinge toets; DT = digitale toets; PO = praktische opdracht; HD = handelingsdeel (o, v, g)

Maatschappijkunde

	Vak: Maatschappijkunde	Leerjaar: 3 en 4	Niveau: Mavo		Schooljaar 2025-2027	
Periode Leerjaar	Eindtermen <i>De onderdelen van het examenprogramma</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen</i>	Toetsvorm <i>De wijze waarop de toetsen plaatsvinden</i>	Toets-duur <i>In minuten</i>	Herkansing <i>Ja/nee Toetsvorm en periode</i>	Weging <i>De regels waarop het cijfer tot stand komt</i>
	Aan deze eindtermen werk je bij alle onderdelen: Oriëntatie op leren en werken (ML2/K/1) Basisvaardigheden ML2/K/2 Leervaardigheden in het vak maatschappijkunde Ik belangrijke gegevens selecteren, ordenen, vergelijken en zo nodig bewerken, een conclusie formuleren op basis van argumenten en feiten. Ik kan verschillende informatiebronnen aflezen. Ik kan de vier kenmerken van een maatschappelijk vraagstuk noemen, herkennen, beschrijven en toepassen Ik kan de vier benaderingswijzen bij het maatschappelijk vraagstuk van het vak maatschappijkunde noemen, herkennen, beschrijven en toepassen. Ik kan een standpunt innemen met betrekking tot een maatschappelijk vraagstuk. Dit kan ik onderbouwen met argumenten.(ML2/K/3) Vaardigheden waaraan gewerkt wordt: Analyse maatschappelijk vraagstuk. (ML2/V1) Verwerven, verwerken, verstrekken van informatie. (ML2/V2)					
Leerjaar 3 Periode 1	De multiculturele samenleving. (ML2/K6) Je leert verschillende visies op de multiculturele samenleving kennen en kunt uitleggen waarom dit een maatschappelijk vraagstuk is. Je leert over de sociaaleconomische positie van allochtone jongeren en hoe je kunt omgaan met vooroordelen en discriminatie.	Methode M: Multiculturele samenleving Maak tijdens de les de Quiz: Hoe goed ben jij ingeburgerd? Daarna maak je de door de docent opgegeven opdrachten van: • §1 Multiculturele samenleving • §2 Migratie • §3 Overheidsbeleid • §4 Sociale ongelijkheid Deze module wordt met een schriftelijke toets afgesloten. Dit wordt klassikaal afgenomen.	ST Woordenboek niet toegestaan	60 min	Ja, ST woordenboek toegestaan	10%

Leerjaar 3 Periode 2	De multiculturele samenleving. (ML2/K6) Je leert dat er verschillende religieuze subculturen in Nederland zijn en kunt twee geloven met elkaar vergelijken. Je leert de tradities en rituelen van een religieuze subcultuur ervaren en beschrijven. Je leert goede vragen te bedenken voor een interview, door te vragen tijdens het interview en te reflecteren op je eigen werk.	Methode M: multiculturele samenleving Praktische opdracht: Doen: een bezoek bij een gebedshuis (deze opdracht is te combineren met andere vakken) De uitwerking van de opdracht lever je in periode 2 op de afgesproken datum in bij de docent maatschappijleer.	PO Je krijgt voor de opdracht een beoordelings-formulier	n.v.t.	Nee	10%
Leerjaar 3 Periode 3	Mens en werk. (ML2/K5) Je leert waarom werk belangrijk is voor de samenleving en wat mensen vinden van verschillende beroepen. Ook leer je over bedrijfscultuur. Je leert waarom de arbeidsmarkt verandert, wat de gevolgen zijn en dat werk verschillend wordt gewaardeerd. Je leert wat de overheid doet op het gebied van sociale zekerheid en hoe de verzorgingsstaat wordt betaald.	Methode M: Module mens en werk Maak tijdens de les de Quiz: Welke leiderschapsstijl past bij jou. Daarna maak je de door de docent opgegeven opdrachten van: • §1 waarom werken we • §2 De arbeidsmarkt verandert • §3 Maatschappelijke positie • §4 Sociale zekerheid Deze module maak je voordat je op stage gaat. Op je stage krijg je opdrachten mee, deze opdrachten zijn voor een cijfer voor maatschappijkunde. Je levert de opdrachten na je stage in op de afgesproken datum.	PO Je krijgt een beoordelings-formulier	n.v.t.	Nee	15%
Leerjaar 3 periode 4	Massamedia. (ML2/K7) Je leert wat massamedia zijn en welke functies ze hebben in de samenleving. Je leert verschillende soorten massamedia te onderscheiden en belangrijke ontwikkelingen te herkennen. Je leert dat massamedia niet altijd de werkelijkheid laten zien en hoe ze invloed hebben op beeldvorming.	Methode M: Massamedia Maak tijdens de les de Quiz: Welke mediamaker ben jij? Daarna maak je de door de docent opgegeven opdrachten van: • §1 Wat is de rol van media • §2 Mediapluriformiteit • §3 Nieuwsvoorziening • §4 Beïnvloeding Deze module wordt met een schriftelijke toets afgesloten. Dit wordt klassikaal afgenomen	ST Woordenboek niet toegestaan.	60 min	Ja, ST woordenboek niet toegestaan	10%

Leerjaar 3 Periode 4 Of Leerjaar 4 Periode 1	Analyse maatschappelijk vraagstuk. (ML2/V1) Je leert wat een maatschappelijk vraagstuk is en kunt dit vanuit verschillende invalshoeken bekijken. Je leert hoe beeldvorming ontstaat en hoe je betrouwbare informatie herkent. Je leert een eigen standpunt over een maatschappelijk vraagstuk te formuleren en te onderbouwen.	Methode M: Analyse Je maakt de door de opdrachten die de docent aangeeft van: • §1 Introductie: de analyse • §2 Maatschappelijk vraagstuk • §3 Invalshoeken • §4 Politiek en beleid • §5 Massamedia deel 1 • §6 Massamedia deel 2 Maak ter voorbereiding van je toets de analyse jeugdcriminaliteit of lachgas. Dit onderdeel wordt met een schriftelijke toets afgenomen tijdens SE1.	ST Woordenboek toegestaan	60 min	Ja, ST woordenboek niet toegestaan	15%
Leerjaar 4 Periode 1 en 2	Politiek en beleid. (ML2/K4) Je leert de basis van het Nederlandse politieke systeem kennen en de rol van de overheid. Je leert over politieke partijen en stromingen, hun kenmerken, functies en uitgangspunten. Je leert hoe burgers en groepen invloed uitoefenen op de politiek	Methode M: Politiek en beleid Maak tijdens de les de Quiz, welke politieke functie past bij jou? Daarna maak je de door de docent opgegeven opdrachten van: • §1 Wie bestuurt ons land • §2 Politieke stromingen • §3 Politieke partijen • Examen vragen deel 1 • §4 Verkiezingen • §5 Kabinet en parlement • §6 Besluiten nemen • Examen vragen deel 2 • §7 Invloed op besluiten • §8 Europese Unie • Examen vragen deel 3 Dit onderdeel wordt met een schriftelijke toets afgenomen tijdens SE2.	ST Woordenboek toegestaan	90 min	Ja, ST woordenboek toegestaan	20%

Leerjaar 4 Periode 2 en 3	Criminaliteit en rechtstaat. (ML2/K8) Je leert wat criminaliteit is en hoe de rechtsstaat regels en wetten gebruikt. Je leert waarom criminaliteit ontstaat en hoe de overheid dit probeert tegen te gaan. Je leert over de verschillende soorten straffen en hun doelen.	Methode M: Criminaliteit en rechtstaat Maak tijdens de les de quiz: Kun jij een moordenaar verdedigen? Daarna maak je de door de docent opgegeven opdrachten van: • §1 Wat is criminaliteit • §2 Criminaliteit in Nederland • §3 Rechtstaat • Deel 1: examenvragen • §4 Het strafrecht • §5 Naar de rechter • §6 Verdachte en slachtoffer • Deel 2: examenvragen • §7 Oorzaken criminaliteit • §8 Doel van straffen • §9 Rol van de overheid • Deel 3: Examenvragen Dit onderdeel wordt met een schriftelijke toets afgenomen tijdens SE3.	ST Woordenboek toegestaan	90 min	Ja, ST woordenboek toegestaan	20%
Toetsvormen: ST = schriftelijke toets; MT = mondelinge toets; DT = digitale toets; PO = praktische opdracht; HD = handelingsdeel (o, v, g)						

Maatschappijleer

	Vak: Maatschappijleer	Leerjaar: 3/4	Niveau: MAVO		Schooljaar 2025- 2027	
Leerjaar	Eindtermen De onderdelen van het examenprogramma	Inhoud onderwijsprogramma De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen	Toetsvorm De wijze waarop de toetsen plaatsvinden	Toetsduur In minuten	Herkansing Ja/nee Toetsvorm en periode	Weging De regels waarop het cijfer tot stand komt
	Bij alle onderdelen werk je aan de volgende eindtermen: Oriëntatie op leren werken. (ML1/K1) Basisvaardigheden. (ML1/K2) Leervaardigheden in het vak maatschappijleer. (ML1/K3) <i>Onder alle eindtermen staan de leerdoelen van dat onderdeel beschreven.</i>					
Leerjaar 3 periode 1	LEERVAARDIGHEDEN IN HET VAK MAATSCHAPPIJLEER (ML1/K3) Je leert je mening te vormen over een maatschappelijk probleem en dit met argumenten te onderbouwen Je leert hoe je een maatschappelijk probleem kunt bekijken en begrijpen.	Maak het hoofdstuk vraagstukken in de methode M. Je maakt onderdeel 1 t/m 4. Kies in het hoofdstuk vraagstukken 2 analyses: - Analyse: Sociale mediaverslaving OF - Analyse: Boerenprotest OF - Analyse: AI OF - Analyse: voetbalgeweld De twee analyses lever je op de afgesproken datum in periode 1 in bij de docent maatschappijleer.	PO Je overlegt met de. Docent welke analyses je maakt. Je krijgt ook een beoordelingsformulier, zodat je weet wat je op beoordeeld wordt. Tussentijds kun je om feedback vragen.	Variabel	Nee	10%

Leerjaar 3 Periode 2	Sociale verschillen (ML1/K5) Je leert over de verschillende belangen in de samenleving en hoe sociale verschillen ontstaan. Macht en zeggenschap (ML1/K6) Je leert waarom regels en omgangsvormen belangrijk zijn en hoe de democratie werkt. Cultuur en socialisatie (ML1/K4) Je leert over eigenschappen, cultuur en hoe mensen zich aanpassen in de samenleving. Beeldvorming en stereotypering (ML1/K7) Je leert over maatschappelijke positie, sociale ongelijkheid en hoe beeldvorming werkt.	Maak het hoofdstuk samenleven onderdeel 1 t/m 6 Doe de opdrachten die de docent aangeeft. Kijk de opdrachten kritisch na, hierbij leer je ook al voor je toets. Ter voorbereiding van de toets kan je het grote hokjesexperiment kijken en de opdrachten maken. Daarnaast kun je de test jezelf maken + begrippen leren. Wanneer dit klaar is wordt de schriftelijke afgenomen. (Let op: dit gaat klassikaal tijdens een toetsweek.)	ST Schriftelijke toets over onderdeel samenleven Woordenboek niet toegestaan.	Variabel	Ja, ST woordenboek niet toegestaan	15%
Leerjaar 3 Periode 3	BEELDVORMING EN STEREOTYPERING (ML1/K7) Je leert hoe media werken, welke functies ze hebben en waarom privacy belangrijk is.	Maak het hoofdstuk mediawijs: onderdeel 1 t/m 6. Doe de opdrachten die de docent aangeeft. Kijk de opdrachten kritisch na, hierbij leer je ook al voor je toets. Ter voorbereiding voor je toets kan je de kijkopdracht 'FOLLOWME' maken. Leer de stof en de begrippen en je maak de test jezelf. Wanneer dit klaar is wordt de schriftelijke afgenomen. (Let op: dit gaat klassikaal tijdens een toetsweek)	ST Schriftelijke toets over het onderdeel mediawijs . Woordenboek niet toegestaan.	Variabel	Ja, ST woordenboek niet toegestaan	15%
Leerjaar 3 Periode 3	BASISVAARDIGHEDEN MAATSCHAPPIJLEER: Ik kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. LEERVAARDIGHEDEN IN HET VAK MAATSCHAPPIJLEER: Ik kan met betrekking tot een maatschappelijk vraagstuk een standpunt innemen en hier argumenten voor geven.	Leren debatteren Je maakt de opdrachten bij het onderdeel leren debatteren. Daarnaast bereid je een Lagerhuisdebat voor. Je levert een debat dossier (Abc kaarten) in voor het debat, deze telt 50% en jullie houden een debat deze telt 50% voor maatschappijleer. Deze opdracht doe je in groepjes. Deze opdracht is in combinatie met Nederlands en je wordt er voor Nederlands ook op beoordeeld	PO Je krijgt een beoordelingsformulier, zodat je weet wat je op beoordeeld wordt. Tussentijds kun je om feedback vragen.	Variabel	Nee	10%

Leerjaar 3 periode 4 of leerjaar 4 periode 1	Macht en Zeggenschap (ML1/K6) Je leert wat criminaliteit is en waarom dit gevolgen heeft voor de samenleving. Je leert wat de rechtsstaat is en waarom wetten en regels belangrijk zijn. Je leert wie criminaliteit bestrijdt en hoe dat gebeurt. Sociale Verschillen (ML1/K5) Je leert welke factoren ervoor zorgen dat mensen eerder strafbare dingen doen. Je leert welke factoren mensen kunnen helpen om geen strafbare dingen te doen.	Maak ook het hoofdstuk criminaliteit. Maak onderdeel 1 t/m 6. Doe de opdrachten die de docent aangeeft. Kijk de opdrachten kritisch na, hierbij leer je ook al voor je toets. Ter voorbereiding van je toets kun je de kijkopdracht 'schuldig of niet?' maken. Leer de stof en de begrippen en maak de test jezelf. Wanneer dit klaar is wordt de schriftelijke afgenomen. (Let op: dit gaat klassikaal tijdens een toetsweek)	ST Schriftelijke toets over het onderdeel criminaliteit. Woordenboek niet toegestaan.	Variabel	Ja, ST woordenboek niet toegestaan	15%
Leerjaar 4 Periode 1 of 2	Macht en Zeggenschap (ML1/K6): Je leert wat politiek is en hoe de macht verdeeld is in Nederland. Je leert hoe politieke partijen werken en welke rol zij spelen in de democratie. Je leert hoe burgers invloed kunnen uitoefenen op politieke besluitvorming.	Maak ook het hoofdstuk politiek. Maak onderdeel 1 t/m 6. Doe de opdrachten die de docent aangeeft. Kijk de opdrachten kritisch na, hierbij leer je ook al voor je toets. Leer de stof en de begrippen en maak de test jezelf. Wanneer dit klaar is wordt de schriftelijke toets afgenomen. (Let op: dit gaat klassikaal tijdens een toetsweek)	ST Schriftelijke toets over onderdeel en politiek. Woordenboek niet toegestaan.	Variabel	Ja, ST woordenboek niet toegestaan	15%
Leerjaar 4 periode 2	CULTUUR EN SOCIALISATIE ML1/K/4 Je leert dat iedere generatie op een andere manier leert en zich ontwikkelt door het socialisatieproces.	Maak van de het hoofdstuk samenleven de opdracht: Doen: Oma/Opa, mam/pap. En jij? Je levert het werkstuk op de afgesproken datum in bij de docent maatschappijleer	PO Je overlegt met de. Docent welke opdrachten je maakt. Je krijgt ook een beoordelingsformulier, zodat je weet wat je op beoordeeld wordt. Tussentijds kun je om feedback vragen.	n.v.t.	Nee	10%

Leerjaar 4 Periode 3	MACHT EN ZEGGENSCHAP (ML1/K6). Je leert hoe politieke partijen verschillen van elkaar en hoe ze mensen proberen te overtuigen van hun ideeën.	Maak van het hoofdstuk politiek de opdracht: Doen: je eigen partij Lever je partijprogramma + verkiezingsposter in de bij de docent maatschappijleer En presenteer met je groepje de uitkomst aan de klas.	PO Je overlegt met de. Docent welke opdrachten je maakt. Je krijgt ook een beoordelingsformulier, zodat je weet wat je op beoordeeld wordt. Tussentijds kun je om feedback vragen.	N.v.t.	Nee	10%
Leerjaar 3 of 4 in een periode waar tijd over is.	Burgerschapsvorming. Je leert wat waarden en normen zijn, hoe jij en anderen zich gedragen, en wat verantwoordelijk gedrag betekent binnen de grenzen van vrijheid	Maak/ bespreek met je klas het hoofdstuk Identiteit Maak/bespreek onderdeel 1 t/m 3. Kies samen met je docent een opdracht die je maakt en inlevert.	HD	Variabel	Ja	*O/V/G
Berekening cijfer schoolexamen: Gemiddelde van alle cijfers behaald in leerjaar 3 en 4.						

Toetsvormen: ST = schriftelijke toets; MT = mondelinge toets; DT = digitale toets; PO = praktische opdracht; HD = handelingsdeel (o, v, g)

*handelingdeel moet minimaal met een V worden afgerond.

Nederlands

	Vak: Nederlands	Leerjaar: 3/4	Niveau: MAVO		Schooljaar 2025-2027	
Periode	Eindtermen De onderdelen van het examenprogramma	Inhoud onderwijsprogramma De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen	Toetsvorm De wijze waarop de toetsen plaatsvinden	Toetsduur In minuten	Herkansing Ja/nee Toetsvorm en periode	Weging De regels voor de wijze waarop het cijfer tot stand komt
Leerjaar 3 SE 1	CITO Kijk- en luistervaardigheidstoets (K4)	Je krijgt een toets Kijken en Luisteren. Hier oefen je mee in de lessen met Woots. Er zijn drie onderdelen: - Tekstbegrip - Fictie - Kritisch kijken en luisteren	DT Hulpmiddelen laptop & oortjes	100	Ja	10%
Leerjaar 3 SE 2	Sollicitatiebrief/-mail en sollicitatiegesprek (K1/K2/K3/K5/K7)	Je schrijft een sollicitatiebrief naar je toekomstige stageadres. Je voer een sollicitatiegesprek op basis van je sollicitatiebrief. Deadline voor de brief: 14 december 2025	PO (e-mail) en MT (gesprek) Geen hulpmiddelen	MT = 20	Nee	20% (10-10)
Leerjaar 3 SE 3	Discussie/debat (K2/K3/K5/V1/V3)	Discussie/debat gekoppeld aan maatschappijleer. Je kan een standpunt innemen, beargumenteren en reageren op anderen.	MT	20	Nee	10%
Leerjaar 3 SE 4	Leestoets (K2/K3/K6)	Je kunt teksten begrijpen en hier vragen over beantwoorden.	ST Hulpmiddelen woordenboek	100	Ja	10%
Leerjaar 3 PER 4	Leesdossier (K1/K2/K3/K6/K7/K8/V1/V2/V3 (*))	Je bewijst je leeservaring en –begrip door middel van een leesdossier met de verschillende onderdelen (*)	HD	n.v.t.	n.v.t.	0
Leerjaar 4 SE 1	Schrijftoets (K1/K2/K3/K7/V2/V3)	Je schrijft een gestructureerde tekst (uiteenzetting of betoog) met correct taalgebruik, passend bij doel, publiek en tekstsoort.	ST Hulpmiddelen laptop en woordenboek	60	Ja	20%
Leerjaar 4 SE 2	Presentatie PWS (K2/K3/K7)	Je houdt een presentatie over je profielwerkstuk voor docenten, ouders/verzorgers en overige geïnteresseerden.	MT	n.v.t.	Nee	10%
Leerjaar 4 SE 3	Leesdossier (K1/K2/K3/K6/K7/K8/V1/V2/V3 (*))	Je bewijst je leeservaring en –begrip door middel van een leesdossier met de verschillende onderdelen (*) Deadline: 1 maart 2027	HD	n.v.t.	n.v.t.	0

Leerjaar 4 SE 3	Mondeling literatuur (K1/K2/K3/K5/K6/K8/V1/V3)	Je licht je leesdossier toe in een mondeling gesprek aan de hand van de opdrachten. Je laat zien dat je begrip het van literaire begrippen (cursus 3) aan de hand van de gelezen boeken.	MT	20	Ja	20%
Toetsvormen: ST = schriftelijke toets; MT = mondelinge toets; DT = digitale toets; PO = praktische opdracht; HD = handelingsdeel (o, v, g)						

* In 3 en 4 mavo werk je aan je leesdossier. Het leesdossier is een handelingsdeel en moet zowel in 3 mavo als in 4 mavo voldoende beoordeeld worden. In de ELO vind je de opdrachten. Het dossier bestaat uit een voorblad, inhoudsopgave en de onderdelen die hieronder staan beschreven (let op: in je verslag in mavo 4 zitten ook de opdrachten van mavo 3). Het verslag lever je in op papier, in een map, met tabbladen tussen de verschillende opdrachten. Het dossier moet voldoende beoordeeld zijn voordat je je mondeling mag doen. Je hebt het dossier mee naar je het mondeling Nederlands. Geen dossier is geen mondeling.

De volgende onderdelen komen in je leesdossier:

3 mavo

- Opdracht 1 - Leesautobiografie (P1) K7/K8
- Opdracht 2 – genres (P1/P2) K1/K2/K3/K6/K7/K8/V1/V2/V3
- Opdracht 3 – boekverslag onderwerp (P2) K1/K2/K3/K6/K7/K8/V1/V2/V3
- Opdracht 4 – boekverslag ontwikkeling hoofdpersoon (P3/4) K1/K2/K3/K6/K7/K8/V1/V2/V3
- Opdracht 5 – boekverslag verhaallijnen (icm voorstelling) K1/K2/K3/K6/K7/K8/V1/V2/V3
- Opdracht 6 – zelf schrijven (P4) K1/K2/K3/K6/K7/K8/V1/V2/V3
-

4 mavo

- Opdracht 7 – Boekverslag En toen.... (P1) K1/K2/K3/K6/K7/K8/V1/V2/V3
- Opdracht 8 – Boekverslag personages (P1/P2) K1/K2/K3/K6/K7/K8/V1/V2/V3
- Opdracht 9 – Poëzie (P2) K1/K2/K3/K6/K7/K8/V1/V2/V3
- Opdracht 10 - Reflectieverslag leesdossier - fictie en ik (P3) K7/K8

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

Mavo Wiskunde

	Vak: Wiskunde	Leerjaar: 4 mavo	Niveau: MAVO	Schooljaar 2026-2027		
Alle lesstof in het PTA komt uit Getal&Ruimte VMBO-KGT Wiskunde Leerjaar 3 Deel 1 en 2 en Leerjaar 4 Deel 1 en 2 van de 13 ^e Editie.						
Periode Leerjaar	Eindtermen De onderdelen van het examenprogramma	Inhoud onderwijsprogramma De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen	Toetsvorm De wijze waarop de toetsen plaatsvinden	Toetsduur In minuten	Herkansing Ja/nee Toetsvorm en periode	Weging De regels voor de wijze waarop het cijfer tot stand komt SE-cijfers
4	STATISTIEK: Ik kan werken met statistische gegevens uit tekst, tabellen en diagrammen, zoals (gecombineerde) staaf-, lijn- en cirkeldiagrammen, histogrammen en boxplots. Ik kan werken met centrum- en spreidingsmaten, zoals het gemiddelde, de modus en de mediaan.	STATISTIEK: (WI/K/1, WI/K/2, WI/K/3, WI/K/7, WI/V/2, WI/V/3) Van de docent krijg je aan het begin van dit onderwerp een studiewijzer met daarop informatie over: - Welke opgaven in welk(e) hoofdstuk(ken) belangrijk zijn om te maken. - Wanneer en op welke manier je afrondt. De PO voor Statistiek kan mogelijk worden gecombineerd met de PO voor een ander vak uit je vakkenpakket of LOB / PWS. Er wordt in het 3 ^e leerjaar gestart met dit onderwerp. De uiterste inleverdatum ligt in de 2 ^e of 3 ^e periode.	PO	Variabel	Nee	15
4	KANSREKENING: Ik kan werken met gewogen en gerichte grafen en afstandstabellen. Ik kan het aantal mogelijkheden en wedstrijden berekenen, gebruik makend van boom- en wegendiagrammen, en wedstrijdssystemen. Ik kan kansen berekenen, zowel in breuken als in procenten.	GRAFEN, TELPROBLEMEN EN KANS: (WI/K/1, WI/K/2, WI/K/3, WI/K/7) Van de docent krijg je aan het begin van dit onderwerp een studiewijzer met daarop informatie over: - Welke opgaven in welk(e) hoofdstuk(ken) belangrijk zijn om te maken. De toets wordt klassikaal afgenomen in de eerste periode.	ST	50	Ja ST In de 1 ^e periode	15
4	REKENEN: Ik kan juist afronden, werken met decimale en grote getallen, breuken en getallen in de wetenschappelijke notatie. Ik kan rekenen met verhoudingen, percentages en promillages. Ik kan rekenen met alle maateenheden en vergrotingen. Ik kan berekeningen maken van de omtrek, oppervlakte en inhoud van vlakke en ruimtefiguren.	REKENEN, METEN EN SCHATTEN: (WI/K/1, WI/K/2, WI/K/3, WI/K/5, WI/K/6) Van de docent krijg je aan het begin van dit onderwerp een studiewijzer met daarop informatie over: - Welke opgaven in welk(e) hoofdstuk(ken) belangrijk zijn om te maken. De toets wordt gepland in Toetsweek 1.	ST	100	Ja ST Herkansings- datum na TW1	20

4	ALGEBRA: Ik kan werken met lineaire en exponentiële verbanden en zelf formules opstellen. Ik kan zelf kiezen of een probleem om een lineair of exponentieel verband gaat. Ik kan bij exponentiële problemen de verdubbelings- en halveringstijd berekenen. Ik kan werken met bijzondere formules en grafieken en som- en verschilformules en -grafieken. Ik kan werken met kwadratische, wortel-, machts- en omgekeerd evenredige verbanden. Ik kan werken met periodieke grafieken en waarden buiten de grafiek, de evenwichtsstand, amplitude en frequentie berekenen. Ik kan bepalen of formules bij hetzelfde verband horen. Ik kan vergelijkingen oplossen en zelf de oploswijze bepalen.	VERBANDEN: (WI/K/3, WI/K/4, WI/K/8, WI/V/1, WI/V/4) Van de docent krijg je aan het begin van dit onderwerp een studiewijzer met daarop informatie over: - Welke opgaven in welk(e) hoofdstuk(ken) belangrijk zijn om te maken. De toets wordt gepland in Toetsweek 2.	ST	100	Ja ST Herkansings- datum na TW2	25
4	MEETKUNDE: Ik kan werken met hoeken, kijkhoeken, symmetrie, vlakke figuren, ruimtefiguren, uitslagen, schaal, kaart, aanzichten, koers en hellingspercentages. Ik kan hoeken en zijden/lengtes berekenen met de (verlengde) stelling van Pythagoras, goniometrie, de driehoeken- en vierhoekensom, symmetrie en gelijkvormigheid. Ik kan spiegelen, kubussen, balken, uitslagen en aanzichten tekenen, perspectieftekenen, en diagonaalvlakken en doorsnedes op ware grootte tekenen. Ik kan werken met hellingspercentages, hoogtes in perspectieftekeningen, hoogtelijnen, verticale doorsnedes door landschappen, coördinaten in de ruimte en het driedimensionale assenstelsel. Ik kan de omtrek van (samengestelde) vlakke figuren berekenen. Ik kan de oppervlakte van (samengestelde) vlakke en ruimtefiguren berekenen. Ik ken de formule voor het berekenen van de oppervlakte van een driehoek uit mijn hoofd. Ik kan de inhoud van ruimtefiguren berekenen. Ik kan werken met de vergrotingsfactor, zowel bij oppervlakte als bij inhoud.	MEETKUNDE: (WI/K/3, WI/K/5, WI/K/6, WI/K/8, WI/V/1, WI/V/4) Van de docent krijg je aan het begin van dit onderwerp een studiewijzer met daarop informatie over: - Welke opgaven in welk(e) hoofdstuk(ken) belangrijk zijn om te maken. De toets wordt gepland in Toetsweek 3.	ST	100	Ja ST Herkansings- datum na TW3	25

Toetsvormen: ST = schriftelijke toets; MT = mondelinge toets; DT = digitale toets; PO = praktische opdracht; HD = handelingsdeel (o, v, g)

Bij alle toetsen mag je een gewone rekenmachine, geodriehoek, passer en koershoekmeter gebruiken. Het is verstandig deze altijd bij je te hebben.

** Herkansen direct na de toetsweek op de herkansingsdatum.

 Onderwijsgroep		 zelfsturend voortgezet onderwijs		PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING		
Vak: Rekenen		Leerjaar: 3 en 4 mavo		Niveau: MAVO		Schooljaar 2025-2027
Alle lesstof wordt in de lessen en digitaal met het programma Got It aangeboden.						
Periode Leerjaar	Eindtermen De onderdelen van het examenprogramma	Inhoud onderwijsprogramma De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen	Toetsvorm De wijze waarop de toetsen plaatsvinden	Toetsduur In minuten	Herkansing Ja/nee Toetsvorm en periode	Weging SE De regels voor de wijze waarop het cijfer tot stand komt
3-4	Ik kan berekeningen maken op 2F-niveau op de gebieden: algemene berekeningen, verhoudingen, procenten, meetkundige vraagstukken, rekenvoorschriften en diagrammen.	Oefen met de aangeboden oefen- en uitlegstof in Got It. Je streeft naar een beheersing op 2F-niveau van 70-100% op alle vier de rekendomeinen: Getallen, Verhoudingen, Meten en meetkunde en Verbanden. Met een beheersing op 2F-niveau van 70-100% op alle vier de domeinen: Getallen, Verhoudingen, Meten en meetkunde en Verbanden, bereid je je goed voor op het vak Rekenen op het mbo of de havo. Indien nodig mag je starten met het verbeteren van je rekenvaardigheden op 1F-niveau. Dit gaat in overleg met je docent. Je rondt af met een rekentoets op 2F-niveau, waarvan het eindresultaat zonder verdere gevolgen voor je slagingskans op je eindcijferlijst wordt vermeld. Ben je heel goed in rekenen, dan mag je na het behalen van je rekentoets op 2F-niveau ook de rekentoets op 3F-niveau doen, met behoud van je herkansingsrecht. Bij een goed resultaat op 3F-niveau ontvang je hiervan een aantekening op je eindcijferlijst en/of een certificaat. Rekenen blijft tot TW3 in leerjaar 4 een verplicht vak om te volgen. Eventueel kun je je op 3F-niveau verder voorbereiden op het mbo.	DT / ST op 2F: deels mét en deels zonder rekenmachine - in overleg met je docent, zodra je er klaar voor bent, tijdens de eerstvolgende toetsweek - uiterlijk tijdens TW2 van leerjaar 4	90 (3F: 120)	Ja: DT / ST - tijdens TW3 van leerjaar 4	100%

Toetsvormen: ST = schriftelijke toets; MT = mondelinge toets; DT = digitale toets; PO = praktische opdracht; HD = handelingsdeel (o, v, g)

